

Oponentský posudek rigorózní práce

Obor: Speciální pedagogika

Autor: **Mgr. Zdeněk Čermák**

Název práce: **Uplatnění speciálních pedagogů v rezidenčních zařízeních sociálních a zdravotních služeb pro seniory**

Oponent: **doc. PhDr. Lea Květoňová, Ph.D.**

Pracoviště: Katedra speciální pedagogiky, Pedagogická fakulty Univerzity Karlovy

V rigorózní práci se autor věnuje analýze speciálněpedagogické intervence v zařízeních pro seniorskou populaci v České republice. Text je spíše návrhem možného pracovního uplatnění speciálních pedagogů než zpráva o reálném stavu. Obtíže lze spatřovat především v legislativním uplatnění naší profese v zařízeních, které spadají pod legislativu MZ a MPSV. Tuto skutečnost předkládá kapitola s názvem K současnému stavu poznání o profesním uplatnění ...str. 5. Jako výstup textu rigorózní práce by bylo možno uvést a zdůvodnit profesi speciálního pedagoga v oblasti podpory kvality života seniorů. Pozitivně hodnotím velké úsilí autora o potvrzení profese speciálního pedagoga se zvláštním zřetelem na jeho profesní znalosti a dovednosti v oblasti komunikace, sebeobsluhy, prostorové orientace a samostatného pohybu a jiných aktivit. Připomínku mám např. na str. 13, kdy uvedené zákony nejsou resortně specifikovány. Právě zde by bylo možno v jejich stávajících citacích připomínkovat aktuální potřebu speciálněpedagogické intervence.

Seniorská populace je velmi heterogenní skupina osob. Jak autor uvádí, jedná o lidi s různými životními příběhy, vzděláním, sociálními rolemi i oslabujícími kognitivními a mentálními schopnostmi. Tímto naplňuje speciálněpedagogický náhled na vícečetné postižení, kdy je narušena integrita osobnosti a nutnost speciálněpedagogické intervence. Následují role speciálního pedagoga jako poradce, jako diagnostik, jako terapeut....V těchto vytyčených rolích pak absentuje zakotvení speciální pedagogiky v legislativě. Např. diagnostika je převážně v prováděna klinickými lékaři. Terapeutické působení je jistě velmi účinné pro zkvalitnění života a zachování kognitivních i psychických funkcí. Problematika

Bazální stimulace je v českých poměrech více zakotvena ve zdravotnictví. Problém ne/ukotvení terapeutických aktivit má za následek mnohdy nedostatek financí na tyto aktivity. Rigorózní práce je zpracovaná jako teoretická studie s empirickým vzhledem, což je adekvátní pro řešenou problematiku. Použité metody a techniky považuji vzhledem ke stanoveným cílům práce za adekvátní.

Závěry autora považuji za aktuální přínos pro speciálně pedagogickou teorii a praxi.

K formální stránce textu mám následující připomínky: na mnoha místech v textu se objevují hovorové obraty, které do předkládané rigorózní práce nepatří str. 1, 2,5, Systém shora dolů str.7, aj,

Netradičně a nepřehledně je uveden seznam literatury.

Otázka k obhajobě:

Na základě jakých podkladů (teoretických i legislativních) by mohl speciální pedagog působit v roli garanta terapií?

Z jakého zdroje jsou (budou) hrazeny speciálněpedagogické aktivity?

Závěr

Rigorózní práci Mgr. Zdeňka Čermáka doporučuji k obhajobě po jejím úspěšném absolvování a rigorózní zkoušky přiznat titul doktor filozofie.

V Praze 8.ledna 2017